

Postanowienia rozporządzenia REACH w odniesieniu do branży elektrotechnicznej na tle innych regulacji UE dotyczących kontroli i zarządzania chemikaliami

Centrum ds. REACH i CLP

Andrzej Krześlak

Marcela Palczewska-Tulińska

Instytut Chemii Przemysłowej *im. Prof. Ignacego Mościckiego*

<http://www.ichp.pl/centrum-reach-clp>;

<http://www.reach-info.pl>;

E-mail: reach@reach-info.pl

Centrum ds. REACH i CLP

Szkolenie dla członków PIGE i zaproszonych firm przemysłowych
29 Międzynarodowe Energetyczne Targi Bielskie ENERGETAB 2016
Sala konferencyjna 12/13 Biurowiec „ZIAD Bielsko-Biała” S.A.
Bielsko-Biała, 15 września 2016 r.

Kim jesteśmy ?

Kogo reprezentujemy ?

- ✓ Centrum ds. REACH i CLP działające w strukturze organizacyjnej Instytutu Chemii Przemysłowej *im. Prof. Ignacego Mościckiego* od 16.10.2006 r., od 9.10.2009 r. rozszerzono zakres;
- ✓ Punkt Konsultacyjny ds. REACH i CLP działający nieprzerwanie od 2007 r. z ramienia Ministerstwa Rozwoju (dawniej Gospodarki).

Centrum
ds. REACH i CLP

Punkt Konsultacyjny
ds. REACH i CLP
Ministerstwa Rozwoju

Rozporządzenie REACH

Wersje ujednolicone

❖ Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE [Dz. U. UE L 396 z 30.12.2006, str. 1—794 (PL)]:

✓ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?qid=1472112049676&uri=CELEX:02006R1907-20160714>

❖ Dokument nie ma mocy wiążącej prawnie, ale jest bardzo wygodny w użytkowaniu, zob. notę na samym początku:

- ✓ *Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość.*
- ✓ *Dokument ten służy wyłącznie do celów informacyjnych i nie ma mocy prawnej. Unijne instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego treść. Autentyczne wersje odpowiednich aktów prawnych, włącznie z ich preambułami, zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i są dostępne na stronie EUR-Lex. Bezpośredni dostęp do tekstów urzędowych można uzyskać za pośrednictwem linków zawartych w dokumencie.*

Centrum ds. REACH i CLP

Szkolenie dla członków PIGE i zaproszonych firm przemysłowych
29 Międzynarodowe Energetyczne Targi Bielskie ENERGETAB 2016
Sala konferencyjna 12/13 Biurowiec „ZIAD Bielsko-Biała” S.A.
Bielsko-Biała, 15 września 2016 r.

Artykuł 1, ust. 2 i 3:

Cel i zakres zastosowania

2. Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy dotyczące substancji i mieszanin w rozumieniu art. 3. Przepisy te stosuje się do produkcji, wprowadzania do obrotu i stosowania tych substancji w ich postaci własnej, jako składniki mieszaniny lub w wyrobach oraz do wprowadzania do obrotu mieszanin.
3. Niniejsze rozporządzenie jest oparte na zasadzie, zgodnie z którą do producentów, importerów i dalszych użytkowników należy zagwarantowanie, że substancje, które produkują, wprowadzają do obrotu lub stosują, nie wpływają w sposób szkodliwy na zdrowie człowieka ani na środowisko. Przepisy rozporządzenia oparte są na zasadzie ostrożności (tzw. *Precautionary Principle*).

Zakres oddziaływania REACH

➤ Produkcja, import i stosowanie chemikaliów:

- ✓ **Przemysł chemiczny** na pewno podstawowym adresatem, ale także:
- ✓ Szeroko rozumiany przemysł wydobywczy;
- ✓ Metalurgia;
- ✓ Hutnictwo metali nieżelaznych;
- ✓ Przemysł cementowy;
- ✓ Przemysł wapienniczy;
- ✓ **Energetyka zawodowa**;
- ✓ Przemysł gumowy;
- ✓ Przemysł tworzyw sztucznych;
- ✓ Przemysł szklarski;
- ✓ Przemysł papierniczy;
- ✓ Przemysł tekstylny i włókienniczy;
- ✓ **Przemysł elektrotechniczny** i elektroniczny;
- ✓ Przemysł maszynowy;
- ✓ Przemysł motoryzacyjny;
- ✓ **Praktycznie w większym lub mniejszym stopniu KAŻDA BRANŻA.**

Centrum ds. REACH i CLP

Szkolenie dla członków PIGE i zaproszonych firm przemysłowych
29 Międzynarodowe Energetyczne Targi Bielskie ENERGETAB 2016
Sala konferencyjna 12/13 Biurowiec „ZIAD Bielsko-Biała” S.A.
Bielsko-Biała, 15 września 2016 r.

JAK?

- **Największy zakres obowiązków dotyczy:**
- ✓ **Producentów** chemikaliów w Europie oraz **importerów** chemikaliów spoza obszaru Wspólnoty, ponieważ na nich ciąży obowiązek ich rejestracji. Ponadto niejednokrotnie są oni jednocześnie **dalszymi użytkownikami (DU), dystrybutorami** oraz stosują **substancje w wyrobach** (przedmiotach, które podczas produkcji otrzymują określony kształt, powierzchnię, konstrukcję lub wygląd zewnętrzny, co decyduje o ich funkcji w stopniu większym niż ich skład chemiczny – art. 3 REACH);
- ✓ **Obowiązki dla DU i dystrybutorów: Tytuł IV REACH pt. INFORMACJE W ŁAŃCUCHU DOSTAW (Art. 31 – 36) oraz Tytuł V REACH pt. DALSI UŻYTKOWNICY (Art. 37 – 39);**
- ✓ **Tytuł VII pt. PROCEDURA ZEZWOLEŃ (Art. 55 – 66 + Załącznik XIV):** praktycznie dotyczy **wszystkich**, ale w stosunku do niewielkiej liczby substancji;
- ✓ **Tytuł VIII pt. OGRANICZENIA PRODUKCJI, WPROWADZANIA DO OBROTU I STOSOWANIA NIEKTÓRYCH NIEBEZPIECZNYCH SUBSTANCJI, MIESZANIN I WYROBÓW (Art. 67 – 73 + Załącznik XVII):** praktycznie dotyczy **wszystkich**, ale w stosunku do **niektórych niebezpiecznych chemikaliów i wyrobów.**

Tytuł II, Rozdział 1, Artykuł 5

Brak danych, brak obrotu

**Z zastrzeżeniem art. 6, 7, 21 i 23,
substancje w ich postaci własnej, jako
składniki preparatów (*mieszanin*) lub w
wytwarzaniach nie są produkowane we
Wspólnocie ani wprowadzane do obrotu,
chyba że zostały zarejestrowane zgodnie
z odpowiednimi przepisami niniejszego
tytułu, jeżeli jest to wymagane.**

Centrum ds. REACH i CLP

Szkolenie dla członków PIGE i zaproszonych firm przemysłowych
29 Międzynarodowe Energetyczne Targi Bielskie ENERGETAB 2016
Sala konferencyjna 12/13 Biurowiec „ZIAD Bielsko-Biała” S.A.
Bielsko-Biała, 15 września 2016 r.

Gdzie jesteśmy ??? – Art. 23

- Prawie 6 lat po pierwszym terminie (1 grudnia 2010) rejestracji substancji produkowanych / importowanych:
 - ✓ > 1000 ton rocznie;
 - ✓ > 100 ton rocznie klasyfikowanych jako „R50/53”^{*};
 - ✓ > 1 tony rocznie klasyfikowanych jako CMR kat. 1 lub 2;

W większości przypadków: duże firmy rejestrowały wtedy swoje substancje;

- **Ponad 3 lata po drugim terminie rejestracji** zakres tonażowy 100 – 1000 ton rocznie (1 czerwca 2013);
- **Przed trzecim terminem rejestracji (1 czerwca 2018)** dla substancji w zakresie 1 – 100 ton rocznie.

^{*} R50/53 – Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym

SUROWCE I PALIWA ENERGETYCZNE A REACH

Surowce i paliwa energetyczne a ich rejestracja w REACH [Art. 2, ust. 7, lit. b)]

7. Z zakresu zastosowania przepisów **tytułu II, V i VI** wyłącza się:
- a) substancje zawarte w załączniku IV, ponieważ istnieje wystarczająca ilość informacji, że ich swoiste właściwości powodują minimalne ryzyko;
 - b) substancje objęte przepisami **załącznika V**, ponieważ ich rejestrację uznaje się za niewłaściwą lub niepotrzebną i wyłączenie ich z przepisów niniejszych tytułów nie powoduje uszczerbku dla celów niniejszego rozporządzenia.

Załącznik V do rozporządzenia REACH

➤ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 987/2008 z dnia 8 października 2008 r. zmieniające załączniki IV i V do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Dz. U. UE L 268 z 9.10.2008, str. 14—19):

7. Następujące substancje występujące w przyrodzie, jeśli nie zostały one zmodyfikowane chemicznie:

Minerały, rudy, rudy wzbogacone, naturalny i przetworzony gaz ziemny, ropa naftowa, węgiel.

8. Substancje, które występują w przyrodzie, inne niż te wymienione w ust. 7, jeśli nie zostały zmodyfikowane chemicznie, chyba że spełniają kryteria klasyfikacji jako niebezpieczne zgodnie z dyrektywą 67/548/EWG lub chyba że są trwałe, wykazują zdolność do bioakumulacji i są toksyczne lub bardzo trwałe i wykazują bardzo dużą zdolność do bioakumulacji zgodnie z kryteriami wymienionymi w załączniku XIII lub chyba że zostały zidentyfikowane zgodnie z przepisami art. 59 ust. 1 co najmniej dwa lata wcześniej jako substancje dające podstawę do równoważnych obaw jak te wymienione w art. 57 lit. f).

Centrum ds. REACH i CLP

Rozporządzenie REACH a odpady – gdzie tkwią problemy?

Centrum ds. REACH i CLP

Szkolenie dla członków PIGE i zaproszonych firm przemysłowych
29 Międzynarodowe Energetyczne Targi Bielskie ENERGETAB 2016
Sala konferencyjna 12/13 Biurowiec „ZIAD Bielsko-Biała” S.A.
Bielsko-Biała, 15 września 2016 r.

Preambuła, punkt (11) rozporządzenia REACH

(11) W celu zapewnienia wykonalności i podtrzymania bodźców dla recyklingu i odzysku odpadów w rozumieniu niniejszego rozporządzenia odpady takie nie powinny być uważane za substancje, preparaty [mieszaniny] ani wyroby.

ODPADY w REACH... Art. 2

- Art. 2, ust. 2: Odpady, w rozumieniu dyrektywy 2006/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, **nie są substancją, preparatem [mieszaniną] ani wyrobem** w rozumieniu art. 3 niniejszego rozporządzenia (nowelizacja dyrektywy odpadowej 2008/98/WE z dnia 19.11.2008 r. – implementowana naszą ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (**Dz. U. 2013, poz. 21**):

<http://isap.sejm.gov.pl/Download?id=WDU20130000021&type=3>

Prawo odpadowe nie przystaje do REACH... – tak twierdzimy od 2007 r.

- Dopóki odpad jest składowany (nie jest wykorzystywany gospodarczo) i posiada wszelkie niezbędne pozwolenia wynikające z prawa odpadowego – **nie podlega rozporządzeniu REACH** (artykuł 2, ust. 2): „*Odpady, w rozumieniu dyrektywy 2006/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, nie są substancją, preparatem [mieszaniną] ani wyrobem w rozumieniu art. 3 niniejszego rozporządzenia*”.
- Zagospodarowanie odpadu poprzez wprowadzenie do obrotu samodzielnie lub na rzecz innych podmiotów w celu ich dalszego gospodarczego wykorzystania, zwłaszcza z utratą statusu odpadu, bądź uznaniem przedmiotu lub substancji za produkt uboczny (Rozdział 4 oraz 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach – **Dz. U. 2013, poz. 21**) – **powoduje dodatkowo podleganie obowiązkowi wynikającym z rozporządzenia REACH**, w tym konieczność rejestracji dla tonażu co najmniej 1 t rocznie.
- Po pierwszym i drugim terminie rejestracji (odpowiednio 1 grudnia 2010 roku oraz 1 czerwca 2013 roku) istnieje furtka prawna pozwalająca na uniknięcie obowiązku rejestracji – **można skorzystać z zapisów Artykułu 2, ust. 7 litera d) spełniając jednocześnie dwa zawarte tam warunki.**

Centrum ds. REACH i CLP

Artykuł 2, ust. 7, litera d)

7. Z zakresu zastosowania przepisów

tytułu II, V i VI wyłącza się:

- d) substancje w ich postaci własnej lub jako składniki preparatów *[mieszanin]* lub w wyrobach, zarejestrowane zgodnie z przepisami tytułu II i **odzyskiwane** na terytorium Wspólnoty, jeżeli:
- i. substancja, która powstaje w procesie **odzysku**, jest taka sama, jak substancja zarejestrowana zgodnie z przepisami tytułu II; i
 - ii. informacje wymagane na podstawie art. 31 lub 32 odnoszące się do substancji, która została zarejestrowana zgodnie z przepisami tytułu II, są dostępne dla podmiotu zajmującego się **odzyskiem**.

Ustawa o odpadach z dnia 14.12.2012 (Dz. U. 2013, poz. 21)

Art. 10. Produkt uboczny:

Przedmiot lub substancja, powstające w wyniku procesu produkcyjnego, którego podstawowym celem nie jest ich produkcja, mogą być uznane za produkt uboczny, niebędący odpadem, jeżeli są łącznie spełnione następujące warunki:

- 1) dalsze wykorzystywanie przedmiotu lub substancji jest pewne;*
- 2) przedmiot lub substancja mogą być wykorzystywane bezpośrednio bez dalszego przetwarzania, innego niż normalna praktyka przemysłowa;*
- 3) dany przedmiot lub substancja są produkowane jako integralna część procesu produkcyjnego;*
- 4) dana substancja lub przedmiot spełniają wszystkie istotne wymagania, w tym prawne, w zakresie produktu, ochrony środowiska oraz życia i zdrowia ludzi, dla określonego wykorzystania tych substancji lub przedmiotów i wykorzystanie takie nie doprowadzi do ogólnych negatywnych oddziaływań na środowisko, życie lub zdrowie ludzi.*

**Załącznik II do Rozporządzenia Komisji (WE) nr 987/2008
z dnia 8 października 2008 r. zmieniającego załączniki IV i V
do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006
Parlamentu Europejskiego i Rady (REACH)
(Dz. U. UE L 268 z 9.10.2008, str. 14 – 19)**

**Zwolnienia z obowiązku rejestracji
[art. 2, ust. 7, litera b):**

**5. Produkty uboczne,
jeżeli nie są jako takie
importowane lub
wprowadzane do obrotu.**

Centrum ds. REACH i CLP

Szkolenie dla członków PIGE i zaproszonych firm przemysłowych
29 Międzynarodowe Energetyczne Targi Bielskie ENERGETAB 2016
Sala konferencyjna 12/13 Biurowiec „ZIAD Bielsko-Biała” S.A.
Bielsko-Biała, 15 września 2016 r.

18

Ustawa o odpadach z dnia 14.12.2012 (Dz. U. 2013, poz. 21)

Art. 14. Utrata statusu odpadu:

Określone rodzaje odpadów przestają być odpadami, jeżeli na skutek poddania ich odzyskowi, w tym recyklingowi, spełniają:

1) łącznie następujące warunki:

- a) przedmiot lub substancja są powszechnie stosowane do konkretnych celów,**
 - b) istnieje rynek takich przedmiotów lub substancji lub popyt na nie,**
 - c) dany przedmiot lub substancja spełniają wymagania techniczne dla zastosowania do konkretnych celów oraz wymagania określone w przepisach i w normach mających zastosowanie do produktu,**
 - d) zastosowanie przedmiotu lub substancji nie prowadzi do negatywnych skutków dla życia, zdrowia ludzi lub środowiska;**
- 2) wymagania określone przez przepisy Unii Europejskiej.**

Poradnik ECHA dotyczący odpadów i substancji odzyskiwanych – V 2010

- W chwili, gdy dany materiał „**przestaje być odpadem**”, **zaczyna podlegać wymaganom rozporządzenia REACH** zasadniczo w ten sam sposób, jak wszystkie inne materiały, przy czym warunkowo mogą być co najwyżej stosowane pewne wyjątki.
- Definiując moment, w którym odpad przestaje być odpadem – wspomniany poradnik powołuje się na zapisy art. 6, ust. 1 i 2 tzw. nowej dyrektywy ramowej o odpadach (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19.11.2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy – **Dz. U. UE L 312 z 22.11.2008 r., str. 3 – 30).**

Poradnik ECHA dotyczący odpadów i substancji odzyskiwanych – V 2010

➤ Poradnik odnosi się do następujących strumieni materiałów odzyskiwanych:

✓ <i>Papier odzyskiwany;</i>	✓ <i>Odzyskiwane oleje;</i>
✓ <i>Szkło odzyskiwane;</i>	✓ <i>Kruszywa odzyskiwane, w tym:</i>
✓ <i>Metale odzyskiwane;</i>	▪ <i>Kruszywa z odpadów budowlanych i prac rozbiórkowych;</i>
✓ <i>Polimery odzyskiwane;</i>	▪ <i>Żużel żelazny;</i>
✓ <i>Odzyskiwanie gumy;</i>	▪ <i>Popiół lotny;</i>

Z Poradnika ECHA dotyczącego odpadów i substancji odzyskiwanych... (maj 2010 r.)

- ✓ Na podstawie wytycznych rozporządzenia REACH **czyste metale** uzyskiwane z rud, rud wzbogaconych lub źródeł wtórnych, **nawet zawierające pewną ilość zanieczyszczeń, są uznawane za substancje.**
- ✓ Metale odzyskiwane ze złomu zawierającego różne stopy metali, spełniającego kryteria utraty statusu odpadu, z reguły są odzyskiwane w postaci mieszaniny, ale w niektórych przypadkach **mogą stanowić substancję z zanieczyszczeniami** (np. kiedy celem odzysku jest otrzymanie tylko jednego głównego metalu, a pozostałe składniki można uznać za zanieczyszczenia).

Składować, spalić, czy wykorzystać gospodarczo...?

- Elektrownie, elektrociepłownie i ciepłownie są *wytwórcami* popiołu, żużla, czasami siarki z procesu odsiarczania spalin, itd. – dopóki **jako odpady** są one składowane, to nie są przedmiotem przepisów wynikających z rozporządzenia REACH – art. 2, ust. 2;
- Jeśli są sprzedawane *dalszym użytkownikom* jako użyteczny produkt tracąc po drodze status odpadu lub stając się produktem ubocznym – podlegają obowiązkowi rejestracyjnemu wynikającemu z rozporządzenia REACH (brak kompatybilności z ustawodawstwem „odpadowym”);
- Przemysł cementowy, drogownictwo, budownictwo przemysłowe, firmy zajmujące się rekultywacją terenów zdegradowanych – jako *dalszy użytkownik* chcą mieć jasny status pod względem wymogów REACH;
- Energetyka zawodowa wytwarzająca żużle i popioły i usiłująca je zagospodarować – w dużej części wolała jednak nie ryzykować i korzystając ze wsparcia Stowarzyszenia: „Polska Unia Ubocznych Produktów Spalania”, ponieść znaczące koszty rejestracji.

Wsparcie urzędów administracji centralnej...?

- Oficjalne stanowisko Departamentu Gospodarki Odpadami Ministerstwa Środowiska wyrażone pismem z początku 2010 roku:
- ✓ Departament w konkluzji stwierdził, że „ostateczna klasyfikacja danego materiału *pozostaje w gestii wytwórcy odpadów*”, zaś [...] „interpretacja przepisów przedmiotowego rozporządzenia [chodzi o REACH, przyp. Autorów] *nie leży w kompetencji Departamentu Gospodarki Odpadami*”. [...] „Niniejsze pismo nie stanowi oficjalnej wykładni prawa i nie jest wiążące dla organów administracji orzekających w sprawach indywidualnych”.
- Z notatki ze spotkania przedstawicieli Biura ds. Substancji Chemicznych, Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Gospodarki, Ministerstwa Środowiska, Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Polskiej Unii Ubocznych Produktów Spalania w dniu 7 lipca 2010 roku:
- ✓ „Podjęcie decyzji o rejestracji już teraz, zanim przepisy nowej dyrektywy w sprawie odpadów zostaną transponowane do polskiego ustawodawstwa, wiąże się z pewnym ryzykiem dla przedsiębiorstw, ***ponieważ w niektórych przypadkach może okazać się, że firma dokona rejestracji niepotrzebnie***”.

Potencjalne obowiązki dla producentów „czegokolwiek” z dodatkami „odpadowymi”

- Sposób podejścia zależy od źródła pochodzenia surowca do dalszego przetwarzania i produkcji oraz tego, w jaki sposób taki surowiec jest przetwarzany (zachodzi modyfikacja chemiczna, czy też nie).
- Z formalnego punktu widzenia, jeśli surowcem jest odpad, a na etapie produkcji nie zachodzi modyfikacja chemiczna (nie powstaje nowa substancja), to co najwyżej następuje utrata statusu odpadu. Obowiązek rejestracji ciążyłby wtedy na tym podmiocie, który odpad wygenerował.
- **Należy dążyć do tego, aby na podstawie zapisów Załącznika V [Rozporządzenie Komisji (WE) nr 987/2008] dało się wyłączyć surowiec „odpadowy” spod obowiązku rejestracji. Jeśli nie, to dostawca surowca powinien szukać „ratunku” jedynie w zapisach artykułu 2, ust. 7, litera d).**
- **Jeśli to tylko możliwe – traktować swój materiał jako odpad w całym „cyklu życia” nawet, jeśli jest odsprzedawany do dalszego wykorzystania – utrata statusu odpadu grozi REACH’em i koniecznością zmieniania zapisów w pozwoleniu zintegrowanym.**

Czy problem nie przystawiania prawa odpadowego do REACH „sam się rozwiązał”?

- Jedyne pozytywny element rozwiązujący dylemat „rejestrować w REACH coś, co było odpadem, a już nie jest”: „**bezwładność**” procesu:
- ✓ Tzw. „nowa” Dyrektywa odpadowa wdrożona w Polsce dopiero na początku 2013 roku;
- ✓ W międzyczasie upłynął pierwszy termin rejestracji (1 grudnia 2010 r.) i nastąpiła zbieżność z drugim terminem rejestracji (przypadającym na 1 czerwca 2013 r.);
- ✓ Wiele firm mogło już skorzystać z furtki prawnej opisanej w artykule 2, ust. 7, litera d) rozporządzenia REACH.
- Wydawać by się mogło, że przypadki nie przystawiania legislacji odpadowej do postanowień rozporządzenia REACH uległy „rozmyciu” wynikającemu z upływającego czasu i zbiegania się terminów realizacji określonych obowiązków prawnych.
- Jednakże tak kompleksowe prawo (REACH) wciąż powoduje problemy interpretacyjne, w których tzw. zdrowy rozsądek i pragmatyczne podejście przegrywają na rzecz literalnego podejścia do zapisów.

Podsumowanie i wnioski

- Wystarczyło tylko na etapie projektowania REACH w 2006 r. przeforsować w ramach poprawki zapis:
 - ✓ **Odpady, w tym odpady wykorzystywane gospodarczo, w rozumieniu dyrektywy ..., nie są substancją, preparatem [obecnie mieszaniną] ani wyrobem w rozumieniu art. 3 niniejszego rozporządzenia;**
- i omówione perturbacje zostałyby rozwiązane i stanowiłyby dodatkową zachętę i bodziec dla firm przetwarzających odpady;
- Obecnie nie sposób oprzeć się wrażeniu, że Europa (w tym Polska) na własne życzenie sama sobie **stwarza prawne ograniczenia w konsekwencji szkodzące gospodarce;**
- **Literalnym postrzeganiem prawa bardzo łatwo doprowadzić podmiot deklarujący działanie w dobrej wierze do skrajnie niekorzystnej sytuacji finansowej i formalno-prawnej oraz zburzyć jego reputację, wiarygodność rynkową i sformułować zarzuty o niewłaściwym sposobie postępowania z odpadami.**

Polimery i monomery w rozporządzeniu REACH

Definicja polimeru (Art. 3)

- 5) Polimer:** oznacza substancję składającą się z cząsteczek stanowiących sekwencję jednego lub kilku rodzajów jednostek monomeru. Cząsteczki takie muszą charakteryzować się statystycznym rozkładem masy cząsteczkowej w pewnym zakresie, a różnice w masie cząsteczkowej powinny wynikać przede wszystkim z różnic w liczbie jednostek monomeru w cząsteczce. Polimer zawiera:
- a)** cząsteczki stanowiące prostą większość wagową, które zawierają co najmniej trzy jednostki monomeru związane kowalencyjnie z co najmniej jeszcze jedną jednostką monomeru lub z innym reagentem;
 - b)** cząsteczki niestanowiące prostej większości wagowej wśród cząsteczek o tej samej masie cząsteczkowej.
- W kontekście tej definicji „jednostka monomeru” oznacza przereagowaną formę monomeru w polimerze.

Definicja monomeru (Art. 3)

- 6) **Monomer**: oznacza substancję, która jest w stanie tworzyć wiązania kowalencyjne z serią innych podobnych lub niewykazujących podobieństwa cząsteczek w reakcji tworzenia polimerów, w odpowiednich warunkach wykorzystywanych w danym procesie.

**Półprodukty niewyodrębniane,
półprodukty wyodrębniane w
miejscu wytwarzania,
transportowane półprodukty
wyodrębniane**

Definicja półproduktu, Art. 3

- 15) Półprodukt:** oznacza substancję, która jest produkowana, zużywana lub stosowana wyłącznie do przetwarzania chemicznego (zwanego dalej „syntezą”) w celu przekształcenia jej w inną substancję:
- a) Półprodukt nie wyodrębniany:** oznacza półprodukt, który podczas syntezy nie jest celowo usuwany (z wyjątkiem procesu pobierania próbek) z urządzenia, w którym przeprowadzana jest synteza. Urządzenie takie oznacza pojemnik do przeprowadzania reakcji, wyposażenie pomocnicze i urządzenia, przez które przemieszczają się substancje podczas stałego procesu ciągłego lub okresowego, a także rurociągi do transportowania z jednego pojemnika do drugiego w celu przeprowadzenia następnego etapu reakcji; urządzenie takie nie oznacza zbiorników i innych pojemników, w których substancje są magazynowane po wyprodukowaniu;
 - b) Półprodukt wyodrębniany w miejscu wytwarzania:** oznacza półprodukt nie spełniający kryteriów półproduktu nie wyodrębnianego i w którego przypadku produkcja samego półproduktu i synteza innej (innych) substancji z tego półproduktu odbywa się w tym samym miejscu wytwarzania obsługiwany przez jedną lub więcej osób prawnych;
 - c) Transportowany półprodukt wyodrębniany:** oznacza półprodukt nie spełniający kryteriów półproduktu nie wyodrębnianego i transportowany pomiędzy innymi miejscami wytwarzania lub do nich dostarczany.

Rejestracja półproduktów wyodrębnianych

➤ **Półprodukt wyodrębniany w miejscu wytwarzania, Art. 17:** Dokumenty rejestracyjne zawierają wszystkie informacje w zakresie, w jakim producent może je przedłożyć bez przeprowadzania dodatkowych badań i przy zastosowaniu ściśle kontrolowanych warunków – **SCC**:

- a) dane identyfikujące producenta określone w sekcji 1 załącznika VI;
- b) dane identyfikujące półprodukt określone w sekcjach 2.1–2.3.4 załącznika VI;
- c) dane dotyczące klasyfikacji półproduktu określone w sekcji 4 załącznika VI;
- d) wszelkie dostępne informacje o właściwościach fizykochemicznych półproduktu, a także właściwościach półproduktu dotyczących zdrowia człowieka lub środowiska. W przypadkach, w których dostępny jest pełen raport badawczy, przedkładane jest podsumowanie przebiegu badania;
- e) zwięzły ogólny opis zastosowania, zgodnie z wymaganiami określonymi w sekcji 3.5 zał. VI;
- f) szczegółowy opis stosowanych środków kontroli ryzyka;

➤ **Transportowany półprodukt wyodrębniany, Art. 18:** Dokumenty rejestracyjne zawierają wszystkie następujące informacje, jeśli synteza substancji z tego półproduktu odbywa się w innych miejscach w ściśle kontrolowanych warunkach – **SCC**:

- a) dane identyfikujące producenta lub importera określone w sekcji 1 załącznika VI;
- b) dane identyfikujące półprodukt określone w sekcjach 2.1–2.3.4 załącznika VI;
- c) dane dotyczące klasyfikacji półproduktu określone w sekcji 4 załącznika VI;
- d) wszelkie dostępne informacje o właściwościach fizykochemicznych półproduktu, a także o właściwościach półproduktu dotyczących zdrowia człowieka lub środowiska. W przypadkach, w których dostępny jest pełen raport badawczy, przedkładane jest podsumowanie przebiegu badania;
- e) zwięzły ogólny opis zastosowania, zgodnie z wymaganiami określonymi w sekcji 3.5 zał. VI;
- f) informacje o środkach kontroli ryzyka stosowanych i zalecanych użytkownikowi zgodnie z ust. 4.

Monomery i polimery, a REACH

- Przepisy tytułu II (rejestracja) i VI (ocena) nie mają zastosowania do polimerów (Artykuł 2, ust. 9), ale:
- Monomery będące wydzielonymi na terenie instalacji półproduktami, lub półproduktami podlegającymi transportowi podlegają obowiązkowi rejestracji w pełnym zakresie dla danego tonażu produkcji (Art. 6, ust. 2);
 - Na producentach i importerach polimerów spoza EOG* ciąży obowiązek zarejestrowania monomerów (Art. 6, ust. 3).

*** EOG - Europejski Obszar Gospodarczy, EEA (European Economic Area):** UE + EFTA (Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu): Pod tym pojęciem w odniesieniu do terytorialnego obszaru wdrażania REACH rozumie się: 28 Państw Członkowskich UE: Austrię, Belgię, Bułgarię, Chorwację, Cypr, Czechy, Danię, Estonię, Finlandię, Francję, Grecję, Hiszpanię, Holandię, Irlandię, Litwę, Łotwę, Luksemburg, Maltę, Niemcy, Polskę, Portugalię, Rumunię, Słowenię, Szwecję, Słowację, Węgry, Wielką Brytanię i Włochy oraz wybrane 3 państwa EFTA – Islandię, Liechtenstein i Norwegię. Do EFTA należy jeszcze **Szwajcaria, ale to państwo jako jedyne nie zadeklarowało jeszcze wdrażania przepisów rozporządzenia REACH**, choć przymiarki do tego przedsięwzięcia są obecnie na dość znaczącym stopniu zaawansowania. Pozostałe trzy kraje traktowane są jako państwa, na terenie których rozporządzenie REACH obowiązuje w tym samym zakresie, jak w pozostałych 28 Państwach Członkowskich UE. Zatem zakup chemikaliów ze wszystkich powyżej wymienionych państw **oprócz Szwajcarii** przez firmę polską traktowany jest jako obrót wewnątrz-wspólnotowy, a taka firma traktowana jest, jak dalszy użytkownik (DU). W przypadku zakupu substancji ze Szwajcarii (oraz pozostałych państw świata poza powyżej wymienionymi) w tonażu co najmniej 1 tony rocznie uznaje się za import [zob. artykuł 3 Definicje, punkt 10) rozporządzenia REACH], a firmę sprowadzającą taką substancję uznaje się za importera [zob. artykuł 3 Definicje, punkt 11) rozporządzenia REACH]. Na importerze podobnie, jak na producencie substancji w tonażu co najmniej 1 tony rocznie ciąży obowiązek rejestracyjny.

Art. 6, ust. 2 i 3 - uzasadnienie

- 2.** Przepisy art. 17 i 18 nie mają zastosowania do monomerów stosowanych jako półprodukty wyodrębniane w miejscu wytwarzania lub jako transportowane półprodukty wyodrębniane.
- 3.** Każdy producent lub importer polimeru przedkłada Agencji dokumenty rejestracyjne jednego lub większej liczby monomerów lub innych substancji, które nie zostały wcześniej zarejestrowane przez jednego z uczestników stanowiących poprzedzające go ogniwa łańcucha dostaw, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
 - a)** polimer ten zawiera co najmniej 2 % wag. takich monomerów lub innych substancji w formie jednostek monomeru i substancji związanych chemicznie;
 - b)** całkowita ilość takich monomerów lub innych substancji wynosi co najmniej 1 tonę rocznie.

Uwaga: Procedura udzielania zezwoleń – Tytuł VII

- **Monomery jak i polimery, o ile znajdują się na liście załącznika XIV do REACH (SVHC) będą podlegały procedurze udzielania zezwoleń na każdy kierunek zastosowania (Tytuł VII):**
Substancje rakotwórcze, mutagenne lub reprotoksyczne kategorii 1A i 1B (CMR), trwałe zanieczyszczenia organiczne (POPs), substancje trwałe w środowisku i wykazujące dużą zdolność do bioakumulacji (PBT lub vPvB), tzw. „*endocrine disruptors*” – art. 57 [litery a) – f)].

Art. 138, ust. 2 – Przegląd: – dalsza przyszłość polimerów

1. Do dnia 1 czerwca 2019 r., a w przypadku CMR kat. 1A lub 1B do dnia 1 czerwca 2014 r. Komisja dokonuje przeglądu ...
[...].
2. Komisja może przedstawiać wnioski legislacyjne, gdy tylko uda się ustalić wykonalny i opłacalny sposób selekcji polimerów mających podlegać rejestracji na podstawie rozsądnych kryteriów technicznych i uzasadnionych kryteriów naukowych oraz po opublikowaniu sprawozdania dotyczącego następujących kwestii:
 - a) ryzyka stwarzanego przez polimery w porównaniu z innymi substancjami;
 - b) potrzeby, jeżeli taka istnieje, rejestrowania określonych typów polimerów, biorąc pod uwagę konkurencyjność i innowację, z jednej strony, oraz ochronę zdrowia ludzkiego i środowiska, z drugiej.

System udzielania zezwoleń

Załącznik XIV, Ftalany

Nazwa substancji	Nr CAS	Nr WE	Podstawa / Przyczyna (art. 57 REACH)	Termin składania wniosków ¹	Data ostateczna ²	Nr Rozp. Komisji
Ftalan bis(2-etyloheksylu) (DEHP)	117-81-7	204-211-0	Reprotoksyczna (1B)	21.07.2013	21.01.2015	143/2011
Ftalan benzylo butylu (BBP)	85-68-7	201-622-7	Reprotoksyczna (1B)	21.07.2013	21.01.2015	143/2011
Ftalan dibutylu (DBP)	84-74-2	201-557-4	Reprotoksyczna (1B)	21.07.2013	21.01.2015	143/2011
Ftalan diizobutylu (DIBP)	84-69-5	201-553-2	Reprotoksyczna (1B)	21.08.2013	21.02.2015	125/2012
VI Lista rekomendacyjna z 1.07.2015 r.						
Diisopentyloftalan	605-50-5	210-088-4	Reprotoksyczna (1B)			
Ftalan bis(2-metoksyetylu)	117-82-8	204-212-6	Reprotoksyczna (1B)			
Ftalan di-n-pentylu (DPP)	131-18-0	205-017-9	Reprotoksyczna (1B)			
Ftalan N-pentylizopentylu	776297-69-9	-	Reprotoksyczna (1B)			
Projekt VII Listy rekomendacyjnej z 18.11.2015 r. (konsultacje trwały do 18.02.2016 r.)						
Ftalan diheksylu	84-75-3	201-559-5	Reprotoksyczna (1B)			

- 1) „*Latest application date*” - ostateczny termin składania wniosków. Za datę przyjęcia wniosku uznaje się dzień, w którym Agencja otrzyma opłatę uiszczoną za wniosek o udzielenie zezwolenia.
- 2) „*Sunset date*” (data ostateczna) – data, po której substancję, będącą przedmiotem wniosku o udzielenie zezwolenia, mogą wprowadzać do obrotu tylko te podmioty, które uzyskały zezwolenie na dany kierunek zastosowania tej substancji.

System udzielania zezwoleń, Załącznik XIV, Ftalany – dziś...

Dla DEHP, BBP, DBP w dniu 21 lipca 2013 roku upłynął termin złożenia wniosków do ECHA na dalszą produkcję i stosowanie tych substancji, natomiast od 21 stycznia 2015 roku zabronione jest ich wprowadzanie do obrotu i stosowanie bez posiadanego zezwolenia lub złożonego wniosku o to zezwolenie. Jedyną kategorią użycia wyłączoną spod tej procedury jest zastosowanie w bezpośrednich opakowaniach produktów medycznych według rozporządzenia (WE) nr 726/2004, dyrektywy 2001/82/WE lub dyrektywy 2001/83/WE.

Dla ftalanu diizobutyli (DIBP) daty, o których mowa powyżej przesunęły się zaledwie o miesiąc w stosunku do w/w. Data złożenia wniosku upłynęła 21 sierpnia 2013 roku, a data ostateczna została ustanowiona na 21 lutego 2015 roku. Nie przewiduje się także żadnych kategorii zastosowań wyłączonych spod tej procedury dla DIBP. W stosunku do czterech w/w ftalanów praktycznie nie ma już żadnego pola manewru dla przedsiębiorców, którzy do tej pory nie wykonali jakichkolwiek ruchów mających na celu utrzymanie działalności powiązanej z tymi substancjami.

Centrum ds. REACH i CLP

Substancje w wyrobach wg REACH

Szkolenie dla członków PIGE i zaproszonych firm przemysłowych
29 Międzynarodowe Energetyczne Targi Bielskie ENERGETAB 2016
Sala konferencyjna 12/13 Biurowiec „ZIAD Bielsko-Biała” S.A.
Bielsko-Biała, 15 września 2016 r.

Centrum ds. REACH i GLP

40

Art. 3 – Definicje

- 3) **wyrób**: oznacza przedmiot, który podczas produkcji otrzymuje określony kształt, powierzchnię, konstrukcję lub wygląd zewnętrzny, co decyduje o jego funkcji w stopniu większym niż jego skład chemiczny;
- 4) **producent wyrobu**: oznacza osobę fizyczną lub prawną wytwarzającą lub składającą wyrób we Wspólnocie;
- 33) **dostawca wyrobu**: oznacza producenta lub importera wyrobu, dystrybutora lub innego uczestnika łańcucha dostaw wprowadzającego wyrób do obrotu;
- 34) **odbiorca wyrobu**: oznacza użytkownika przemysłowego lub zawodowego, lub dystrybutora – oprócz konsumentów – któremu dostarczany jest wyrób.

Art. 7, ust. 1 – warunki rejestracji substancji w wyrobach

1. Każdy wytwórca lub importer wyrobów przedkłada Agencji dokumenty rejestracyjne każdej substancji zawartej w tych wyrobach, jeżeli spełnione są wszystkie poniższe warunki:

- a) substancja jest obecna w tych wyrobach w ilości stanowiącej łącznie **ponad 1 tonę rocznie** na wytwórcę lub importera;
- b) **zamierzone jest uwolnienie substancji** podczas normalnych lub racjonalnie przewidywalnych warunków stosowania.

Przedłożenie dokumentów rejestracyjnych łączy się z wniesieniem opłaty zgodnie z przepisami tytułu IX.

REACH

Wyroby, a substancje SVHC* w REACH

*) **SVHC** – *Substances of Very High Concern*

REACH

SUBSTANCJE „SVHC”, art. 57

Następujące substancje mogą zostać włączone do załącznika XIV zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 58:

a) substancje spełniające kryteria klasyfikacji w klasie zagrożenia „rakotwórczość” kategorii 1A lub 1B zgodnie z sekcją 3.6 załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 1272/2008;

b) substancje spełniające kryteria klasyfikacji w klasie zagrożenia „działanie mutagenne na komórki rozrodcze” kategorii 1A lub 1B zgodnie z sekcją 3.5 załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 1272/2008;

c) substancje spełniające kryteria klasyfikacji w klasie zagrożenia „działanie szkodliwe na rozrodczość” kategorii 1A lub 1B, „działanie szkodliwe na funkcje rozrodcze i płodność lub na rozwój” zgodnie z sekcją 3.7 załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 1272/2008;

d) substancje trwałe, wykazujące zdolność do bioakumulacji i toksyczne zgodnie z kryteriami zawartymi w załączniku XIII do niniejszego rozporządzenia;

SUBSTANCJE „SVHC”, art. 57 (c.d.)

- e) *substancje bardzo trwałe i wykazujące bardzo dużą zdolność do bioakumulacji, zgodnie z kryteriami zawartymi w załączniku XIII do niniejszego rozporządzenia;*
- f) *inne substancje, takie jak substancje zaburzające gospodarkę hormonalną lub substancje trwałe, toksyczne, wykazujące zdolność do bioakumulacji lub też substancje bardzo trwałe, wykazujące bardzo dużą zdolność do bioakumulacji, niespełniające kryteriów zawartych w lit. d) lub e), w odniesieniu do których istnieją naukowe dowody prawdopodobnych poważnych skutków dla zdrowia ludzkiego lub dla środowiska dające powody do obaw równoważnych obawom stwarzanym przez pozostałe substancje wymienione w lit. a)–e) i które są identyfikowane w każdym przypadku indywidualnie zgodnie z procedurą określoną w art. 59.*

SUBSTANCJE „SVHC”, art. 59, ust. 1

1. Procedurę określoną w ust. 2–10 niniejszego artykułu stosuje się w celu identyfikacji substancji spełniających kryteria, o których mowa w art. 57, oraz ustalenia kandydackiej listy substancji do ewentualnego włączenia do załącznika XIV. W ramach tej listy Agencja wskazuje substancje, które są objęte jej programem pracy zgodnie z art. 83 ust. 3 lit. e).

<http://www.echa.europa.eu/pl/candidate-list-table>

Centrum ds. REACH i CLP

Szkolenie dla członków PIGE i zaproszonych firm przemysłowych
29 Międzynarodowe Energetyczne Targi Bielskie ENERGETAB 2016
Sala konferencyjna 12/13 Biurowiec „ZIAD Bielsko-Biała” S.A.
Bielsko-Biała, 15 września 2016 r.

Art. 7, ust. 2 – zgłaszanie substancji zawartych w wyrobach do ECHA

2. Każdy wytwórca lub importer wyrobów przekazuje Agencji informacje zgodne z ust. 4 niniejszego artykułu, jeżeli substancja spełnia kryteria zawarte w **art. 57** i jest zidentyfikowana zgodnie z **art. 59 ust. 1**, a także jeżeli spełnione są obydwa poniższe warunki:
- a) substancja jest obecna w tych wyrobach w ilości stanowiącej łącznie ponad 1 tonę rocznie na wytwórcę lub importera;
 - b) substancja ta obecna jest w tych wyrobach w **stężeniu wyższym niż 0,1 % wag.**

Art. 7, ust. 3 – warunki zwolnienia z obowiązku zgłaszania do ECHA

3. Ustęp 2 nie ma zastosowania w przypadku, gdy **wytwórca lub importer może wykluczyć narażenie ludzi lub środowiska** podczas normalnych lub racjonalnie przewidywalnych warunków stosowania, w tym usuwania. W takich przypadkach wytwórca lub importer dostarcza odbiorcy wyrobu stosowne instrukcje.

Art. 7, ust. 4 – jakie informacje się zgłasza ?

4. Przekazywane informacje obejmują:
- a) dane identyfikujące i kontaktowe wytwórcy lub importera określone w sekcji 1 załącznika VI, z wyjątkiem miejsc, w których ma miejsce ich stosowanie;
 - b) jeden lub więcej numerów rejestracji, o których mowa w art. 20 ust. 1, jeżeli są one dostępne;
 - c) dane identyfikujące substancję określoną w sekcjach 2.1– 2.3.4 załącznika VI;
 - d) klasyfikację substancji zgodnie z sekcjami 4.1 i 4.2 załącznika VI;
 - e) krótki opis zastosowania (zastosowań) substancji znajdującej się w wyrobie, zgodny z sekcją 3.5 załącznika VI, oraz zastosowań wyrobu (wyrobów);
 - f) zakres wielkości obrotu substancji, taki jak 1–10 ton, 10–100 ton itd.

Art. 7, ust. 5 – co może Europejska Agencja Chemikaliów (ECHA) ?

5. Agencja może podejmować decyzje nakładające na wytwórców lub importerów wyrobów **wymóg przedłożenia dokumentów rejestracyjnych zgodnie z niniejszym tytułem** w przypadku każdej substancji zawartej w tych wyrobach, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:
- a) substancja obecna jest w tych wyrobach w ilościach wynoszących łącznie **ponad 1 tonę rocznie** na wytwórcę lub importera;
 - b) Agencja ma podstawy do podejrzeń, że:
 - (i) **substancja jest uwalniana** z tych wyrobów; oraz
 - (ii) **uwalnianie substancji z tych wyrobów stanowi ryzyko** dla zdrowia człowieka lub dla środowiska;
 - c) substancja nie jest objęta przepisami ust. 1.
- Przedłożenie dokumentów rejestracyjnych łączy się z wniesieniem **opłaty** wymaganej zgodnie z przepisami tytułu IX.

Art. 7, ust. 6, 7, 8 – pozostałe zapisy

- 6. Przepisy ust. 1–5 nie dotyczą substancji już zarejestrowanych dla danego zastosowania.**
- 7. Od dnia 1 czerwca 2011 r. ust. 2, 3 i 4 niniejszego artykułu stosuje się po upływie sześciu miesięcy po identyfikacji substancji zgodnie z art. 59 ust. 1.**
- 8. Wszelkie środki dotyczące wdrożenia ust. 1–7 przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 133 ust. 3. [*Procedura komitetu*].**

Informacje wstępne na stronie ECHA

<http://echa.europa.eu/pl/information-on-chemicals/candidate-list-substances-in-articles>

Art. 33 – Obowiązek przekazywania informacji o substancjach zawartych w wyrobach

1. Dostawca wyrobu zawierającego w stężeniu powyżej 0,1 % wag. substancję spełniającą kryteria zawarte w **art. 57** i zidentyfikowaną zgodnie z **art. 59 ust. 1** przekazuje odbiorcy wyrobu wystarczające informacje, którymi dysponuje, pozwalające na bezpieczne stosowanie wyrobu, a przynajmniej nazwę substancji.
2. Na żądanie konsumenta dostawca wyrobu zawierającego w stężeniu powyżej 0,1 % wag. substancję spełniającą kryteria zawarte w **art. 57** i zidentyfikowaną zgodnie z **art. 59 ust. 1** przekazuje odbiorcy wyrobu wystarczające informacje, którymi dysponuje, pozwalające na bezpieczne stosowanie wyrobu, a przynajmniej nazwę substancji. Odpowiednie informacje przekazywane są bezpłatnie w terminie 45 dni od otrzymania stosownego żądania.

Odstępstwa interpretacyjne pojmowania progu 0,1% wag. substancji SVHC w wyrobie

1. Kompetentne organy władzy sześciu Państw Członkowskich Wspólnoty (UE + EOG): Austrii, Belgii, Danii, Francji, Norwegii i Szwecji od samego początku interpretowały próg stężenia 0,1% wag. wymieniony w artykule 7, ust. 2 oraz w artykule 33, jako odnoszący się do każdego podzespołu, a nie do wyrobu złożonego jako całości.
2. W dniu 10 września 2015 r. Trybunał Sprawiedliwości przychylił się do interpretacji w/w sześciu krajów. Zawartość substancji SVHC w wyrobach ma być obliczana oddzielnie dla każdego ze składników wyrobu końcowego.
3. Ze względu na orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości ECHA opracowała aktualizację w trybie pilnym Poradnika na temat wymagań dotyczących substancji w wyrobach, [wersja 3.0](#)

Gdzie można wykonać analizy na obecność substancji SVHC w wyrobach?

1. SGS Polska Sp. z o. o., ul. Bema 83, 01-233 Warszawa

<http://www.sgs.pl/pl-PL/Consumer-Goods-Retail/Hardgoods/Home-Furnishings-and-Houseware/REACH/SVHC-Testing.aspx>

2. Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej (ICSO Blachownia)

ul. Energetyków 9, 47-225 Kędzierzyn-Koźle

dr inż. Renata Kulesza – Kierownik Zakładu Analitycznego

E-mail: kulesza.r@icso.com.pl

Tel.: +48 77 487 35 68

<http://www.icso.com.pl/oferta/uslugi-analityczne.html>

Centrum ds. REACH i CLP

**Ograniczenia w produkcji,
obrocie i stosowaniu dla
niektórych chemikaliów –
Załącznik XVII w REACH**

Związki arsenu, poz. 19.

3. Nie są stosowane do zabezpieczania drewna. Ponadto drewno tak zabezpieczone nie jest wprowadzane do obrotu.
4. W drodze odstępstwa od pkt 3:
 - a) W odniesieniu do substancji i mieszanin stosowane do zabezpieczania drewna: mogą być używane tylko w instalacjach przemysłowych, przy zastosowaniu podciśnienia lub ciśnienia dla impregnacji drewna, jeśli są roztworami nieorganicznych związków miedzi, chromu, arsenu (CCA) typu C i jeżeli są dopuszczone do obrotu na podstawie art. 5 ust. 1 dyrektywy 98/8/WE. Tak zabezpieczone drewno nie jest wprowadzane do obrotu przed całkowitym zakończeniem procesu zabezpieczenia.
 - b) Drewno zabezpieczone za pomocą roztworów CCA zgodnie z lit. a) może być wprowadzane do obrotu do celów zawodowych i przemysłowych pod warunkiem zachowania integralności struktury drewna, która jest wymagana w celu zapewnienia bezpieczeństwa ludzi lub zwierząt gospodarskich, oraz jeżeli kontakt drewna ze skórą jest mało prawdopodobny dla ogółu społeczeństwa podczas całego okresu eksploatacji: m.in. — **jako słupy linii elektroenergetycznych i telekomunikacyjnych.**
 - c) Bez uszczerbku dla stosowania innych przepisów wspólnotowych w sprawie klasyfikacji, pakowania i oznakowania substancji i mieszanin, przed wprowadzeniem do obrotu dostawcy dopilnowują, aby całe zabezpieczone drewno wprowadzane do obrotu było indywidualnie opatrzone oznakowaniem o treści: „Zawiera arsen, stosować wyłącznie do celów zawodowych i w instalacjach przemysłowych”. Dodatkowo, całe drewno wprowadzone do obrotu w opakowaniach zbiorczych jest opatrzone oznakowaniem o treści: „Podczas przenoszenia używać rękawic ochronnych, a w czasie cięcia lub jakiegokolwiek innej obróbki stosować maski przeciwpyłowe i środki ochrony oczu. Odpady powstałe podczas obróbki tego drewna powinny być traktowane jako odpady niebezpieczne unieszkodliwiane przez specjalistyczne przedsiębiorstwa”.

Załącznik XVII, ograniczenia: kadm

Nr CAS: 7440-43-9, nr WE: 231-152-8

i jego związku

Do celów niniejszej pozycji kody i rozdziały określone w nawiasach kwadratowych są kodami i rozdziałami nomenklatury taryfowej i statystycznej Wspólnej Taryfy Celnej, jak określono w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2658/87.

1. Nie jest stosowany w mieszaninach i wyrobach wytwarzanych z następujących syntetycznych **polimerów organicznych (dalej zwanych tworzywem sztucznym)**: — polimery lub kopolimery chlorku winylu (PCW) [3904 10] [3904 21], — poliuretan (PUR) [3909 50], — polietylen małej gęstości (LDPE), z wyjątkiem polietylenu małej gęstości używanego do wytwarzania zabarwionej przedmieszki [3901 10], — octan celulozy (CA) [3912 11], — maślanooctan celulozy (CAB) [3912 11], — żywice epoksydowe [3907 30], — żywice melaminowo-formaldehydowe (MF) [3909 20], — żywice mocznikowo-formaldehydowe (UF) [3909 10], — poliestry nienasycone (UP) [3907 91], — politereftalan etylenu (PET) [3907 60], — politereftalan butylenu (PBT),

Załącznik XVII, ograniczenia: kadm Nr CAS: 7440-43-9, nr WE: 231-152-8 i jego związku, c.d.

— polistyren przezroczysty/ogólnego przeznaczenia [3903 11], — kopolimer metakrylanu metylu – akrylonitrylu (AMMA), — polietylen sieciowany (VPE), — polistyren wysokoudarowy, — polipropylen (PP) [3902 10].

Mieszanki i wyroby wytwarzane z **wyżej wymienionych tworzyw sztucznych** nie są wprowadzane do obrotu, jeżeli stężenie kadmu (wyrażone jako kadm metaliczny) jest **równe 0,01 % masy tworzywa sztucznego lub wyższe**.

W drodze odstępstwa akapit drugi nie ma zastosowania **do wyrobów wprowadzonych do obrotu przed dniem 10 grudnia 2011 r.**

Akapity pierwszy i drugi nie naruszają przepisów dyrektywy Rady 94/62/WE i aktów prawnych przyjętych na jej podstawie.

Do dnia 19 listopada 2012 r., zgodnie z art. 69, Komisja zwraca się do Europejskiej Agencji Chemikaliów o przygotowanie dokumentacji zgodnie z wymogami określonymi w załączniku XV, w celu przeprowadzenia oceny, czy **stosowanie kadmu i jego związków w tworzywach sztucznych, innych niż wymienione w akapicie 1, powinno być ograniczone**.

Załącznik XVII, ograniczenia: kadm Nr CAS: 7440-43-9, nr WE: 231-152-8 i jego związku, c.d.

3. W drodze odstępstwa **pkt 1 i 2** nie mają zastosowania do wyrobów barwionych mieszaninami **zawierającymi kadm ze względów bezpieczeństwa.**
4. W drodze odstępstwa **pkt 1 akapit drugi** nie ma zastosowania do: — mieszanin wytworzonych z odpadów PCW, dalej zwanych „PCW z odzysku”, — mieszanin i wyrobów zawierających PCW z odzysku, jeżeli stężenie kadmu (wyrażone jako kadm metaliczny) nie przekracza 0,1 % masy tworzywa sztucznego w przypadku następujących zastosowań sztywnego PCW: a) profile i twarde arkusze do zastosowań budowlanych; b) drzwi, okna, rolety, ściany, żaluzje, ogrodzenia i rynny dachowe; c) zewnętrzne pokrycia podłogowe i tarasy; d) kanały kablowe; e) rury do wody innej niż pitna, jeżeli PCW z odzysku stosuje się w środkowej warstwie rury wielowarstwowej i jest ono całkowicie pokryte warstwą nowo wytworzonego PCW zgodnie z pkt 1 powyżej. Przed pierwszym wprowadzeniem do obrotu mieszanin i wyrobów zawierających PCW z odzysku dostawcy zapewniają widoczne, czytelne i trwałe oznakowanie tych mieszanin i wyrobów w następujący sposób: **„Zawiera PCW z odzysku” lub następującym piktogramem:**

Centrum ds. REACH i CLP

Załącznik XVII, ograniczenia: kadm

Nr CAS: 7440-43-9, nr WE: 231-152-8 i jego związki, c.d.

5. W rozumieniu niniejszej pozycji „kadmowanie galwaniczne” oznacza wszelkie osadzanie się lub powlekanie powierzchni metalicznej kadmem metalicznym.
Nie jest stosowany do kadmowania galwanicznego wyrobów metalicznych lub części składowych wyrobów stosowanych w następujących sektorach / zastosowaniach: [...]
6. Przepisy, o których mowa w pkt 5, stosuje się także do kadmowanych galwanicznie wyrobów lub części składowych takich wyrobów, gdy są stosowane w sektorach / zastosowaniach wymienionych w lit. a) oraz b) poniżej i wyrobów wyprodukowanych w sektorach wymienionych w lit. b) poniżej: [...]
7. Jednakże ograniczenia określone w pkt 5 i 6 nie mają zastosowania do:
—wyrobów i części składowych wyrobów stosowanych w sektorach: lotniczym, kosmicznym, górniczym, morskim i jądrowym, których zastosowanie wymaga wysokich norm bezpieczeństwa, oraz w urządzeniach zabezpieczających w pojazdach drogowych i rolniczych, szynowych oraz statkach,
—**styków elektrycznych zapewniających wymaganą niezawodność urządzeń, w których są instalowane, bez względu na zastosowanie.**

Załącznik XVII, ograniczenia: kadm
Nr CAS: 7440-43-9, nr WE: 231-152-8
i jego związku, c.d.

Zgodnie z art. 69 niniejszego rozporządzenia odstępstwo przyznane w pkt 4 zostanie poddane przeglądowi, w szczególności w celu zmniejszenia wartości granicznej dla kadmu oraz ponownej oceny odstępstwa dla zastosowań wymienionych w lit. a)–e), do dnia 31 grudnia 2017 r.

Pozycja 31. a) Kreozot; olej płuczkowy, Nr CAS: 8001-58-9, Nr WE: 232-287-5 b) [...], c) Destylaty (smoła węglowa), oleje naftalenowe; itd.

1. Nie są wprowadzane do obrotu lub stosowane jako substancje lub mieszaniny przeznaczone do impregnacji drewna. Ponadto drewno poddane takiej impregnacji nie jest wprowadzane do obrotu.
2. W drodze odstępstwa od pkt 1:
 - a) Substancje i mieszaniny mogą być stosowane do impregnacji drewna w instalacjach przemysłowych lub do ponownej obróbki na miejscu przez profesjonalistów objętych ustawodawstwem wspólnotowym dotyczącym ochrony pracowników jedynie, jeśli zawierają:
 - (i) benzo[a]piren w stężeniu poniżej 50 mg/kg (0,005 % masowo); oraz
 - (ii) fenole ekstrahowane wodą w stężeniu poniżej 3 % masowo. Takie substancje i mieszaniny stosowane do impregnacji drewna w instalacjach przemysłowych lub przez profesjonalistów:
 - mogą być wprowadzane do obrotu jedynie w opakowaniach o pojemności równej lub większej niż 20 litrów,
 - nie są sprzedawane konsumentom. Bez uszczerbku dla innych przepisów wspólnotowych odnoszących się do klasyfikacji, pakowania i oznakowania substancji i mieszanin, przed wprowadzeniem do obrotu dostawcy dopilnowują, aby opakowania takich substancji i mieszanin były opatrzone widocznym, czytelnym i nieusuwalnym napisem o treści: „Produkt przeznaczony wyłącznie do stosowania w instalacjach przemysłowych lub w działalności zawodowej”.
 - b) Drewno po obróbce w instalacjach przemysłowych lub przez profesjonalistów zgodnie z lit. a), które wprowadza się do obrotu po raz pierwszy lub poddaje się ponownej obróbce na miejscu, może być przeznaczone jedynie do zastosowania zawodowego i przemysłowego, np. na kolejach, **w transmisji energii elektrycznej i telekomunikacji**, do ogrodzeń, dla celów rolniczych (np. słupy podtrzymujące drzewo) oraz w portach i w drogach wodnych.

Załącznik XVII, poz. 45. Pochodna oktabromowa eteru difenylowego C₁₂H₂Br₈O

1. Nie jest wprowadzana do obrotu lub stosowana:
 - jako substancja,
 - jako składnik innych substancji lub w mieszaninach, w stężeniach większych niż 0,1 % masowo.
2. Wyroby nie są wprowadzane do obrotu, jeśli one same, lub ich części o zmniejszonej palności, zawierają niniejszą substancję w stężeniach większych niż 0,1 % masowo.
3. **W drodze odstępstwa pkt 2 nie stosuje się do:**
 - wyrobów, które były używane we Wspólnocie przed dniem 15 sierpnia 2004 r.,
 - **sprzętu elektrycznego i elektronicznego objętego zakresem dyrektywy 2002/95/WE (RoHS).**

Załącznik XVII, Poz. 63. Ołów

Nr CAS 7439-92-1 Nr WE 231-100-4 i jego związki

1. [...], 2. [...], 3. [...], 4. [...], 5. [...], 6. [...],
7. Nie jest wprowadzany do obrotu lub stosowany w wyrobach dostarczanych ogółowi społeczeństwa, jeśli zawartość ołowiu (wyrażona jako metal) w tych wyrobach lub w ich dostępnych częściach wynosi 0,05 % lub więcej masy, a wyroby te i ich dostępne części w normalnych lub racjonalnie przewidywalnych warunkach użytkowania mogą być wkładane do ust przez dzieci. Ograniczenie to nie ma zastosowania, w przypadku gdy można wykazać, że szybkość uwalniania ołowiu z takiego wyrobu lub wszelkich dostępnych części wyrobu, niezależnie od tego, czy są one powlekane czy niepowlekane, nie przekracza $0,05 \mu\text{g}/\text{cm}^2$ na godzinę (co odpowiada $0,05 \mu\text{g}/\text{g}/\text{h}$) oraz że w przypadku wyrobów powlekanych powłoka jest wystarczająca w celu zapewnienia, by ta szybkość uwalniania nie została przekroczona w okresie co najmniej dwóch lat użytkowania wyrobu w normalnych lub racjonalnie przewidywalnych warunkach. Do celów niniejszego punktu uważa się, że wyrób lub jego dostępna część mogą być wkładane do ust przez dzieci, jeżeli jeden z jego wymiarów nie przekracza 5 cm bądź jeżeli posiada możliwą do odłączenia lub wystającą część tej wielkości.
8. Na zasadzie odstępstwa pkt 7 nie ma zastosowania do:
 - a) [...], b) [...], c) [...], d) [...], e) [...], f) [...], g) [...], h) [...], i) [...], j) [...]
 - k) wyrobów objętych zakresem: (i) dyrektywy 94/62/WE; (ii) rozporządzenia (WE) nr 1935/2004; (iii) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/48/WE (**); (iv) **dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/65/UE (***)**.

*****) RoHS: Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/65/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. UE L 174 z 1.7.2011, s. 88—110).**

Dyrektywa RoHS, artykuł 4

1. Państwa członkowskie zapewniają, by wprowadzony do obrotu EEE, włącznie z przewodami i częściami zamiennymi służącymi do jego naprawy lub ponownego użycia, aktualizacji jego funkcjonalności lub zwiększenia jego możliwości, **nie zawierał substancji wymienionych w załączniku II.**
2. Na użytek niniejszej dyrektywy dopuszcza się nie więcej niż maksymalną wartość koncentracji wagowo w materiałach jednorodnych zgodnie z wyszczególnieniem w załączniku II. Komisja przyjmuje, w drodze aktów delegowanych zgodnie z art. 20 i na warunkach określonych w art. 21 i 22, szczegółowe przepisy dotyczące zgodności z maksymalnymi wartościami stężenia, biorąc pod uwagę między innymi powłoki powierzchniowe.
3. Ustęp 1 stosuje się do wyrobów medycznych i przyrządów do nadzoru i kontroli wprowadzanych do obrotu od dnia 22 lipca 2014 r., do wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro wprowadzanych do obrotu od dnia 22 lipca 2016 r. oraz do przyrządów do nadzoru i kontroli w obiektach przemysłowych wprowadzanych do obrotu od dnia 22 lipca 2017 r.
4. Ustępu 1 nie stosuje się do przewodów lub części zamiennych służących do naprawy, ponownego użycia, aktualizacji funkcjonalności lub zwiększenia możliwości następującego sprzętu:
 - a) EEE wprowadzonego do obrotu przed dniem 1 lipca 2006 r.;
 - b) wyrobów medycznych wprowadzonych do obrotu przed dniem 22 lipca 2014 r.;
 - c) wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro wprowadzonych do obrotu przed dniem 22 lipca 2016 r.;
 - d) przyrządów do nadzoru i kontroli wprowadzonych do obrotu przed dniem 22 lipca 2014 r.;
 - e) przyrządów do nadzoru i kontroli w obiektach przemysłowych wprowadzonych do obrotu przed dniem 22 lipca 2017 r.;
 - f) EEE, który korzysta z wyłączenia i który został wprowadzony do obrotu przed datą wygaśnięcia tego wyłączenia, w zakresie, w jakim dotyczy to danego wyłączenia.
5. Ustępu 1 nie stosuje się do ponownego użycia części zamiennych odzyskanych z EEE wprowadzonego do obrotu przed dniem 1 lipca 2006 r. w sprzęcie wprowadzonym do obrotu przed dniem 1 lipca 2016 r., jeżeli ponowne wykorzystanie odbywa się w zamkniętym systemie handlowym przyjmowania zwrotów, podlegającym kontroli, a konsument został powiadomiony o zastosowaniu części przeznaczonych do ponownego użycia.
6. Ustępu 1 nie stosuje się do zastosowań wymienionych w załącznikach III i IV.

Dyrektywa RoHS, Załącznik II

Substancje objęte ograniczeniem, o których mowa w art. 4 ust. 1, i maksymalne wartości ich stężenia dopuszczalne wagowo w materiałach jednorodnych

- ✓ Ołów (0,1 %)
- ✓ Rtęć (0,1 %)
- ✓ Kadm (0,01 %)
- ✓ Sześciowartościowy chrom (0,1 %)
- ✓ Polibromowane bifenylole (PBB) (0,1 %)
- ✓ Polibromowane etery difenylole (PBDE) (0,1 %)
- ✓ Ftalan di(2-etyloheksylu) (DEHP) (0,1 %)
- ✓ Ftalan benzylu butylu (BBP) (0,1 %)
- ✓ Ftalan dibutylu (DBP) (0,1 %)
- ✓ Ftalan diizobutylu (DIBP) (0,1 %)

Ograniczenie, którym objęto DEHP, BBP, DBP i DIBP, ma zastosowanie do wyrobów medycznych, w tym do wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro, oraz do przyrządów do nadzoru i kontroli, w tym do przyrządów do nadzoru i kontroli w obiektach przemysłowych, od dnia 22 lipca 2021 r.

Ograniczenie, którym objęto DEHP, BBP, DBP i DIBP, nie ma zastosowania do przewodów lub części zamiennych służących do naprawy, ponownego użycia, aktualizacji funkcjonalności lub zwiększenia możliwości EEE wprowadzonego do obrotu przed dniem 22 lipca 2019 r. ani do wyrobów medycznych, w tym do wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro i przyrządów do nadzoru i kontroli, w tym do przyrządów do nadzoru i kontroli w obiektach przemysłowych, wprowadzonych do obrotu przed dniem 22 lipca 2021 r.

Ograniczenie, którym objęto DEHP, BBP i DBP, nie ma zastosowania do zabawek, które podlegają ograniczeniu, którym objęto DEHP, BBP oraz DBP za sprawą pozycji 51 załącznika XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH).

24 maja 2013 roku weszło w życie Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dn. 8 maja 2013 r. w sprawie zasadniczych wymagań dot. ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. Dokument ten stanowi implementację do prawa polskiego Dyrektywy 2011/65/UE, tzw. RoHS II (Dz. U. 2013 poz. 547).

Dziękujemy za

uwagę

Centrum ds. REACH i CLP

Centrum ds. REACH i CLP

Kontakt:

Andrzej Krześlak

Tel.: +48 22 568 20 33,

Tel. kom.: +48 505 140 899

E-mail: Andrzej.Krześlak@ichp.pl

Marcela Palczewska-Tulińska

Tel.: +48 22 568 20 06 lub +48 22 568 20 39

E-mail: Marcela.Palczewska-Tulinska@ichp.pl

Anna Bańkowska

Tel./Fax: +48 22 568 26 67

E-mail: Anna.Bankowska@ichp.pl

Lesław Michał Górniak

Tel.: +48 22 568 20 37

E-mail: Leslaw.Gorniak@ichp.pl

Anna Kania-Szarek

Tel.: +48 22 568 20 35

E-mail: Anna.Kania-Szarek@ichp.pl

Izabela Ostrowska

Tel.: +48 22 568 20 06 lub +48 22 568 20 39

E-mail: Izabela.Ostrowska@ichp.pl

Paulina Porębska-Sęktas

Tel./Fax: +48 22 568 26 67

E-mail: Paulina.Porebska@ichp.pl

Szkolenie dla członków PIGE i zaproszonych firm przemysłowych
29 Międzynarodowe Energetyczne Targi Bielskie ENERGETAB 2016
Sala konferencyjna 12/13 Biurowiec „ZIAD Bielsko-Biała” S.A.
Bielsko-Biała, 15 września 2016 r.

Centrum ds. REACH i CLP

68